

**DE TUCHTRAAD VOOR ADVOCATEN
VAN DE BALIES VAN HET RECHTSGEBIED
VAN HET HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL**

EERSTE KAMER

Openbare zitting van 7 september 2010

Inzake SLT 48/230310

Mevrouw X, advocaat aan de balie te Leuven, met kantoor te ...

In persoon versijjnend en bijgestaan door haar raadsman Mr. Y

op klachtdossier overgemaakt door :

de heer **Stafhouder van de Orde van Advocaten Balie Leuven**

en op vordering van :

de heer **Voorzitter van de Tuchtraad voor Advocaten bij de zetel van het Hof van Beroep te Brussel**

I. DE PROCEDURE

Bij aangetekend schrijven van 25 maart 2010 heeft de Voorzitter van de Tuchtraad Mr. X gedagvaard om te versijjnen voor de Tuchtraad op de zitting van dinsdag 20 april 2010 om 15.00 u.

Op deze openbare zitting van 20 april 2010 was Mr. X aanwezig, bijgestaan door haar raadsman Mr. Y. De behandeling gebeurde met open deuren.

De Stafhouder van de Orde van Advocaten Balie Leuven, werd gehoord in zijn verslag.

Mr. X werd door de Tuchtraad ondervraagd met betrekking tot de haar ten laste gelegde feiten en gedragingen. Haar raadsman werd gehoord in zijn pleidooien, en verwees daarbij naar een neergelegde schriftelijke Conclusie, gedateerd op 1 april 2010.

Na kort beraad besliste de Tuchtraad dat, wegens mogelijke toepassing van de artikelen 828 tot 842 van het Gerechdelijk Wetboek, het aangewezen was de zaak te hernemen met een andere samenstelling. De zaak werd dan ambtshalve uitgesteld tot de zitting van 1 juni 2010 om 15 u.

Op de openbare zitting van 1 juni 2010 zetelde de Tuchtraad in haar huidige samenstelling. Mr. X was terug aanwezig, bijgestaan door haar raadsman Mr. Y. De behandeling gebeurde met open deuren.

De Stafhouder van de Orde van Advocaten Balie Leuven, werd gehoord in zijn verslag. Mr. X werd door de Tuchtraad ondervraagd met betrekking tot de haar ten laste gelegde feiten en gedragingen. Haar raadsman werd gehoord in zijn pleidooien en verwees daarbij naar een neergelegde schriftelijke Conclusie, gedateerd op 1 april 2010.

De zaak werd in beraad genomen voor uitspraak op 7 september om 14 u 45.

De procedure is overeenkomstig artikel 457bis van het Gerechdelijk Wetboek in het Nederlands gevoerd.

II. DE TOELAATBAARHEID VAN DE TUCHTVERVOLGING

Bij beslissing van 18 januari 2010 heeft Stafhouder S een ambtshalve tuchtonderzoek geopend lastens Mr. X wegens schending van de artikelen 3.1 en 3.7 van het reglement van de Orde van Vlaamse Balies van 4 juni 2003 inzake advocaat en media. Dit werd aan Mr. X ten kennis gegeven bij aangetekend schrijven met ontvangstbewijs van 18 januari 2010.

De feiten die aanleiding gaven tot het tuchtonderzoek werden aan Stafhouder S ter kennis gebracht op 8 januari 2010, doordat hij vanwege het productiehuis Woestijnvis een versie op DVD ontving van een uitzending van het programma "Leuven Hulp" op Eén, en meer bepaald een consultatie van Mr. X in de gevangenis met haar cliënt Z.

De tuchtprocedure is ingesteld binnen de verjaringstermijn van 12 maanden te rekenen van de kennismeming van de feiten door de tuchtrechtelijke autoriteit die bevoegd is om deze procedure op gang te brengen (artikel 474 Ger.W.).

Stafhouder S voerde zelf het onderzoek.

Bij met redenen omklede beslissing van 23 maart 2010 heeft Stafhouder S de zaak verwezen naar de Voorzitter van de Tuchtraad.

De Voorzitter van de Tuchtraad voor Advocaten van de Ordes van het rechtsgebied van het hof van beroep Brussel heeft bij aangetekend schrijven van 25 maart 2010 Mr. X gedagvaard om voor de Tuchtraad te verschijnen op de zitting van 20 april 2010 om 15.00 uur te 1000 Brussel, Justitiepaleis, Poelaertplein, zaal 0.10.

De door artikel 459 § 1,2^o lid Ger.W. op straffe van nietigheid voorgeschreven oproepingstermijn van minstens 15 dagen is geëerbiedigd.

De oproeping vermeldt de feiten die aan Mr. X worden ten laste gelegd.

De tuchtrechtelijke vervolging is aldus regelmatig ingesteld, en toelaatbaar.

III. DE TENLASTELEGGINGEN

Mr. X is gedagvaard om zich te verdedigen en uitspraak te horen doen over de volgende feiten:

A. Algemene gegevens

Mr. X was geraadpleegd door de heer Z i.v.m. feiten waarvoor deze voor de correctionele rechtbank te Leuven diende te verschijnen. Hij was aangehouden in de hulpgevangenis te Leuven.

Op vrijdag 8 januari 2010 krijgt Stafhouder S kennis van het programma “Leuven Hulp” en het uitzenden op televisie van een consultatie van Mr. X in de gevangenis met haar cliënt.

B. Leidinggevende feiten van het dossier

Onbetwist is dat Mr. X de consultatie met de heer Z in de gevangenis van Leuven heeft laten verfilmen en uitzenden.

In één van die consultaties – want in feite gaat het om twee consultaties – confronteert Mr. X de cliënt met de ongerijmdheden van zijn standpunt, nl. dat hij toevallig altijd aan het fietsen is bij die GSM-masten 's nachts waar materialiter wordt vastgesteld dat er signalen worden opgevangen van zijn GSM.

De Cd-rom's met de passages van de consultaties worden opgevraagd bij Canvas, die doorverwijst naar Woestijnvis welke tegen betaling van 50,00 euro deze Cd-rom's ter beschikking stelt.

Op 18 januari 2010 wordt Mr. X verhoord door de Stafhouder.

De uitzending van de consultatie is niet betwist. Mr. X is van oordeel dat de nodige toestemmingen werden gevraagd door de programmamakers, dat de cliënt zijn toestemming heeft gegeven en dat zij geen beroepsgeheim heeft geschonden.

Er is op geen enkele wijze, noch mondeling, noch schriftelijk, enige voorafgaande raadpleging van de Stafhouder geweest door Mr. X.

C. De vastgestelde inbreuken op de deontologie

1. schending van het beroepsgeheim:

Het beroepsgeheim is een plicht, eigen aan de advocaat, welke overigens niet van contractuele aard is. Ze is van openbare orde en daarenboven nog strafrechtelijk sanctioneerbaar (J. Stevens, Regels en gebruiken van de advocatuur te Antwerpen, Kluwer Rechtswetenschappen Antwerpen, 1990, 416 e.v.).

2. schending van art. 3.7 en art. 3.1 van het reglement van 4 juni 2003 inzake advocaat en media:

Dit artikel voorziet: *“De advocaat dient, zo mogelijk, vooraf de Stafhouder te raadplegen, zijn standpunt in te winnen en zijn richtlijnen te volgen, en in elk geval voorafgaandelijk de Stafhouder te raadplegen wanneer hij een voorganger of een opvolger dient te noemen of over diens activiteiten in het dossier commentaar te geven.”*

Had Mr. X deze regelgeving nageleefd dan had precies kunnen voorkomen worden dat het beroepsgeheim werd geschonden.

Art. 3.1 van het reglement luidt: *“Betreffende zaken waarin de advocaat optreedt of opgetreden is als raadsman, dient hij te waken voor de naleving van zijn beroepsgeheim en de confidentialiteit van mededelingen.”*

Dit is door de uitzending van de consultaties geschonden.

De inbreuken zijn in strijd met de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid, voorzien in art. 456, Ger.W., die aan het beroep ten grondslag liggen en een behoorlijke beroepsuitoefening moeten waarborgen alsook een inbreuk op de aangehaalde reglementen.

IV. BEOORDELING VAN DE TENLASTELEGGINGEN

De Tuchtraad nam kennis van stuk 3, hetzij twee Cd-rom's houdende weergave van uitzendingen van het programma “Leuven Hulp”, dat werd uitgezonden op Eén, en die een consultatie laten zien van Mr. X in de gevangenis met haar cliënt, alsmede een kort gesprek na een terechtzitting. De tenlastelegging viseert vooral de consultatie in de gevangenis.

De consultatie laat zien hoe Mr. X de behandeling van een zaak voor de rechtbank voorbereidt. Ze wijst de betrokken cliënt Z er op dat alles kan ontkend worden, doch dat er toch wel een groot aantal feiten zijn. Ze wijst hem er op dat de politie zijn GSM heeft gevolgd en langs de zendmasten kan aantonen dat hij steeds in de buurt van de plaats van de inbraak was. Betrokkene werpt op dat hij graag fietst en dan zijn GSM op zak heeft en dat er toch nog andere inbrekers zijn; duidelijk is dat hij alles zoveel mogelijk tracht te ontkennen. Mr. X tracht hem te overtuigen dat dit alles toch maar zeer ongeloofwaardig is, maant hem aan in zichzelf te leren kijken, dit op te lossen enz.

In haar conclusie stelt Mr. X dat de consultatie zo “levensecht” mogelijk werd gehouden. Probleem is echter dat de consultatie noch min noch meer levensecht was en geen eenvoudige vertoning. De tevens in de uitzendingen vertoonde weergave van de terechtzitting zelf toont de duidelijke band met deze consultatie. Mr. X benadrukt echter dat Z toestemming gaf tot de opnamen van de consultaties.

Zij meent dat de desbetreffende consultaties Z geen schade konden veroorzaken en leidt dit af uit zijn expliciete medewerking aan de televisieuitzending. Derhalve zou er geen sprake zijn van schending van het beroepsgeheim.

T.a.v. de schending van artikel 3.7 van het reglement van 4 juni 2003 stelt ze dat ze onverwacht werd geconfronteerd met de televisieploeg die achter haar cliënt aanliep om opnamen te maken en bijgevolg niet in de mogelijkheid was de Stafhouder te raadplegen. Overigens meent ze dat dergelijke raadpleging ook niet nodig was gelet op de instemming van haar cliënt. Tevens oordeelt ze dat artikel 3 hoofdzakelijk betrekking heeft op de tussenkomst van de advocaat in de media naar aanleiding van een procesvoering, terwijl in casu het enkel ging om een illustratie en documentatie over het leven in de Hulpgevangenis. Aangezien ze zich niet uitsprak over de houding van tegenstrevers, tegenpartijen of de rechtbank, kon de waardigheid van het beroep niet in het gedrang komen. Door een optreden, zonder franje, zucht naar sensatie of publiciteit in een kwalitatief hoogstaand programma, met een hoge documentaire waarde die de rol van de advocaat in het strafproces illustreerde, werd volgens haar het beroep van advocaat op geen enkele wijze in een negatief daglicht geplaatst en werd aldus de waardigheid van het beroep niet in het gedrang gebracht, wel integendeel.

Terecht merkt Mr. X zelf op in haar conclusies dat het beroepsgeheim geen contractueel karakter heeft, en dat het derhalve niet volstaat dat de cliënt de advocaat ontslaat van zijn beroepsgeheim. Inderdaad kan het beroepsgeheim gedefiniëerd worden als betrekking hebbend op datgene dat de advocaat verneemt in de uitoefening van zijn beroep en dat een vertrouwelijk karakter heeft waaromtrent de cliënt een materieel en moreel belang heeft dat het niet zou worden onthuld (Cass. Fr. 24 mei 1862, *le secret porte sur tout ce qui l’avocat a appris dans l’exercice de sa profession et qui “a un caractère intime que le client a un intérêt matériel ou moral à ne pas révéler”*, geciteerd in De Caemel, L. en Depuydt P., “Le secret professionnel de l’avocat à l’égard de l’assureur” Rev. Dr. ULB, 21, 2000, p. 36; zie eveneens, Stevens, J., *Regels en gebruiken van de advocatuur te Antwerpen*, 2e editie, p. 619). Er dient dus steeds te worden nagegaan of een opheffing van dit geheim niet het materieel of moreel belang van de cliënt schaadt.

In casu kan er geen twijfel over bestaan dat de belangen van de cliënt van Mr. X door de televisieuitzending in belangrijke mate werden geschaad. Aldus kwam zomaar in de openbaarheid, en derhalve ook ter kennis van magistraten die eventueel nog in dezelfde zaak zouden moeten oordelen, of ooit nog in andere zaken betreffende deze cliënt, dat deze er niet voor terug deinst zich voor te nemen op een terechtzitting een leugenachtige houding waar te nemen, waar en wanneer hem dit voordelig voorkomt.

Mr. X was wel degelijk fout niet te hebben geprotesteerd tegen dergelijke uitzending, die aan haar cliënt een mogelijk voor nog lang blijvend nadeel heeft berokkend. Ze had minstens na die opnames, beseffend wat er effectief werd gezegd, kunnen stellen dat dit niet voor uitzending vatbaar was. Momenteel is echter het kwaad geschied.

Anderzijds was de opname en de openbare uitzending eveneens een schending van het beroepsgeheim aangezien het principe van recht van vrij verkeer met de aangehoudenen niet werd gerespecteerd. Het vrij verkeer houdt in dat de advocaat *alleen* met zijn cliënt kan zijn, in een voldoende afgeschermd lokaal, om de vertrouwelijkheid van hun besprekingen te waarborgen (zie Stevens, o.c., p. 472 n° 647). Terzake kan geen visueel of auditief toezicht worden toegestaan (zie eveneens, E.H.R.M., 28 november 1991, affaire S.c. Suisse, www.echr.coe.int/echr). Een uitzending van het verhoor op televisie gaat volledig in tegen dit principe, en brengt een verkeerde boodschap aan de buitenwereld die zich vragen kan stellen over het bestaan van dit principe, en het monopolie van de advocaat terzake.

Aangezien de verplichting tot beroepsgeheim werd overtreden werd in deze situatie van contact met de media eveneens artikel 3.1 van het Reglement inzake advocaat en media overtreden dat stelt dat bij optreden in de media als raadsman deze “dient..te waken voor de naleving van zijn beroepsgeheim en de confidentialiteit van zijn mededelingen”.

Artikel 3.7 van dit Reglement stelt dat in degelijke situatie van optreden als raadsman de advocaat “zo mogelijk” de stafhouder dient te raadplegen, zijn standpunt in te winnen en zijn richtlijnen te volgen. Mr. X had in casu perfect kunnen trachten eerst de stafhouder per telefoon te bereiken teneinde deze te raadplegen. De omstandigheid dat in casu niet eens daartoe een poging werd ondernomen maakt eveneens een schending uit van dit artikel. Deze raadpleging had trouwens ook nog achteraf kunnen gebeuren zodat protest tegen de effectieve uitzending nog mogelijk was geweest.

Mr. X meent dat ze er zich toe heeft beperkt de rol van de advocaat in het strafprocesrecht voor gedetineerden te illustreren. Ze verliest daarbij uit het oog dat dit gebeurd is op een wijze waarop het beroepsgeheim duidelijk werd geschonden. Daardoor heeft ze tevens inbreuk gepleegd op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid, voorzien in artikel 456 Ger. W. door, langs televisie, een voorbeeld van schending van beroepsgeheim openbaar te laten uitzenden.

Alle tenlasteleggingen dienen derhalve als gegrond en bewezen te worden aangezien.

Bijgevolg legt de tuchtraad een schorsing van twee maand op. Rekening houdende met de specifieke omstandigheden van deze zaak en het onberispelijke curriculum van Mr. X is het echter eveneens aangewezen de uitvoering van deze tuchtsanctie met drie jaar vanaf heden, uit te stellen op voorwaarde dat inmiddels geen nieuwe soortgelijke feiten worden gepleegd die aanleiding geven tot een tuchtsanctie

**Om deze redenen,
de Tuchtraad voor Advocaten van de balies van het rechtsgebied van het Hof van
Beroep te Brussel**

Gelet op de artikelen 456 e.v. van het Ger. W.

rechtsprekende in tuchtzaken, in eerste aanleg en in openbare zitting

Verklaart de vervolgingen toelaatbaar

Verklaart de tenlasteleggingen bewezen

Spreekt tegen Mr. X de tuchtstraf van schorsing van twee maand uit met uitstel van uitvoering op voorwaarde dat binnen drie jaar vanaf heden geen nieuwe soortgelijke feiten worden gepleegd die aanleiding geven tot een tuchtsanctie.

Legt de kosten van het onderzoek ten laste van Mr. X

Begroot deze kosten op 181,50 euro

Aldus gewezen en uitgesproken te Brussel op 7 september 2010

Hebben deelgenomen aan de behandeling en de beraadslaging en zijn aanwezig op de uitspraak :

Stafhouder Karel Van Alsenoy, voorzitter, evenals de assessoren

Mr. Jan Van Besien, advocaat bij de balie te Brussel

Mr. Guy Portaels, advocaat bij de balie te Leuven

Mr. Marc Van Eeckhoudt, advocaat bij de balie te Brussel

Mr. Dirk De Greef, advocaat bij de balie te Brussel

Was aanwezig bij de behandeling en is aanwezig bij de uitspraak :

Mr. Ludwig Evens, secretaris, advocaat bij de balie te Leuven

Karel Van Alsenoy
Voorzitter

Jan Van Besien
assessor

Marc Van Eeckhoudt
assessor

Dirk De Greef
assessor

Guy Portaels
assessor

Ludwig Evens
secretaris